

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 10,- per jaar. Abonnementenprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon-
trakt korting.

Bekeert U!

MEDITATIE

Bekeert u; want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.

Matth. 3 :2

Naar het raadsplan Gods is Johannes, de zoon van Zacharias en Elizabet, de voorloper de wegbereider, de heraut van de Heere Jezus. Zijn arbeidsterrein lag in de woestijn van Judea. In de omgeving van de Jordaan gaf hij de boodschap des Heeren door. Die boodschap was treffend. Een boodschap, die in die dagen niet gehoord werd. Men werd opgeroepen tot bekering. In verleden tijden klonk het tot Oud-Israël: „bekeert u”, maar in Johannes' dagen werd dit niet meer vernomen. Bekering werd niet meer gezien als een noodzakelijke zaak. Men was bekeerd. De massa van het volk was zeer godsdienstig. Men nam trouw de godsdienstplichten waar. Men vastte. Men bad. Men gaf aalmoezen. De tempeldienst werd trouw verzorgd. Men zag zichzelf als het zaad van Abraham. Men leefde naar de wet van Mozes. Men deed zelfs meer dan in de wetten was vastgelegd. Men geloofde door de werken gerechtvaardigd te worden. Geestelijk was men over zichzelf zeer tevreden. In geestelijk opzicht was alles in orde. Slechts één zaak hield hen bezig: de romeinse overheersing. Wanneer zouden zij daarvan verlost worden? Nu kwam Johannes in opdracht des Heeren tot hen met de oproep tot bekering. Het woord bekering door Johannes uitgesproken wijst op de verandering van heel het hart. Men moest een heel nieuw leven beginnen. Men moest van gedachte, van inzicht veranderen. Men moest anders gaan denken. Men moest anders gaan leven. Hierin ligt duidelijk verklaard een veroordeling van hun levensbeginzel, hun levensgezindheid en levenshouding. Een veroordeling Gods. Wanneer het met hen bleef, zoals het nu was, zullen zij door God geoordeeld en veroordeeld worden. In de oproep tot bekering klinkt door de liefde en bewogenheid des Heeren. De Heere wil met het volk, het eigengerechtigde volk, het eigengerechtigde volk, het zelfvoldane volk nog vandoen hebben. Het is voor hen nog de genadetijd. Die genadetijd is nog niet ten einde. Vandaar dat de Heere ook heden nog het „bekeert U” laat horen. En willen we naar dit woord Gods horen? In onze tijd is er veel verontrusting en terecht, maar is de grote massa in het kerkelijke leven nog geestelijk verontrust? Kent men de zielsverontrusting? Of is men geestelijk klaar? Die klaarheid wordt geconstateerd. In geestelijk opzicht is alles in orde. Men is op weg naar de hemel. Men is een kind van God. Ouderen en jongeren zullen eenmaal staan voor Gods troon, want Jezus Christus is voor allen gestorven. Daaraan mag niet getwijfeld worden. Dit is een vaststaand feit. Men moet zich geen zorgen meer maken over eigen geestelijk welzijn. Zeker moet er geestelijke ontwikkeling zijn, maar geestelijk leven is er. Men heeft toch belijdenis gedaan. Men gaat toch aan het avondmaal. Men behoort toch tot de gemeente des Heeren. Deze zaken zijn er duidelijk het bewijs van, dat het einde goed zal zijn. En dit moet men ook geloven. Daar moet men bij leven. De woorden wedergeboorte, bekering moeten alleen gericht worden tot buitenkerkelijken of randkerkelijken. In de prediking,

de catechese, het pastoraat moet het volle accent vallen op het geloof en de liefde des Heeren. Er behoeft in ons leven niets meer te gebeuren. De Heere moet alleen nog voor ons werken tot onze volmaking en tot completering van Zijn heilrijk. Wie nu zo denkt en leeft, wil niet meer horen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Men verzet zich tegen een prediking waarin de noodzaak van de bekering aan de orde komt. Dat wij ons niet stoten aan de voortdurende oproep tot bekering. Dat we die oproep ook niet naast ons neerleggen. Dat we de noodzakelijkheid daarvan voortdurend beseffen. Want ons hart is niet recht voor de Heere. Ons levensbeginzel, onze levensgezindheid, onze levenshouding is van huis uit niet in overeenstemming met de wil des Heeren. Duidelijk geven we daar blijk van. We zijn liefhebbers en handhavers van onszelf. We willen niet van onze troon af. We willen niet buigen voor de Heere in het stof. We willen ons leven niet verliezen. We willen niet ontkleed worden. We vechten er tegen om zondaar voor God te worden. We willen niet op één lijn gesteld worden met hoeren en tollenaars. We willen niet worden de voornaamste van alle zondaren. We willen niet uit vrije genade zalig worden, zonder de werken der wet. Door bloed alleen willen we niet gekocht worden. We willen niet tot de Heere komen zoals we zijn. We willen nog zo graag wat meebrengen. We proberen de Heere te bewegen door onze offers, door onze tranen, door onze gestalten. Wij zijn vijanden van het kruis van Christus. Nu komt de Heere tot zulke mensen met de oproep tot bekering. In die oproep straalt de liefde des Heeren. En weet U, dat U zelf Uzelf niet kunt en wilt bekeren? Geeft dan acht op wat de tekst nog meer zegt. De tekst spreekt over het koninkrijk der hemelen. In de Oud-testamentische profetieën werd reeds over dit rijk gesproken. Het Koninkrijk zal een algemeen Rijk zijn, Jehovah zal Koning zijn over de ganse aarde en alle volken zullen in de heerlijkheid van dat Rijk delen. Het Rijk zal hemels zijn. Vrij van zonde en smiet. God zal een nieuw hart geven en een nieuwe geest. Het Rijk zal ook blijvend zijn. In Daniël 2 : 44 lezen we, dat het „in der eeuwigheid niet verstoord zal worden”. In Johannes' dagen zag men met groot verlangen uit naar dat Rijk. Echter was de visie op dit Rijk geheel anders, dan door de Heere aangegeven. Men verwachtte een aards rijk. Men zag er naar uit, dat God Israël zou stellen aan het hoofd der volken. Het volk werd ook geleerd, dat men door eigen inspanning, door het doen van werken der wet deel zou krijgen in dat Koninkrijk Gods. Men kon zich door getrouwe wetsovertrachting een plaats veroveren in het Koninkrijk Gods. Dit rijk was echter gesloten voor tollenaars en zondaren en voor de schare, die de wet niet kenden. Tegen deze koninkrijksgedachte ging Johannes in. In zijn prediking sloot hij zich afgeheel aan bij de boodschap van de profeten. Hij kon zelfs nog een stap verder gaan dan zij. Hij kon prediken: „Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen”. Gods belofte zal nu in vervulling gaan. De beloofde Koning is gekomen. Door de komst van de door God Gezalfde Koning zal blijken de genadeheerschappij van God. Hij zal zich in barmhartigheid ontfemen over ellendigen. Tollenaars en zondaren ontvangen een plaats in het Godsrijk. Aan hen wordt geschonken vergeving van zonden en het eeuwige

VAN DE ADMINISTRATIE

Het betalen van het abonnementsgeld 9de jaargang 1974 begint goed op gang te komen hoewel de grote stroom nog moet komen. Allen hebben nu een girokaart ontvangen een kleine moeite om **direct** te gireren. Wat zou het fijn zijn als niemand achterbleef. Dat kan toch? Als U wist hoeveel werk U mij spaarde ging U direct tot de daad over. Wij zien belangstellend uit. Ook mochten wij weer vele giften en overbetalingen ontvangen in totaal f 687,— w.o. een gift van f 25,— van een ab. uit Dr. bij gelegenheid van zijn 25-jarig huwelijksfeest. Ik dacht: liefde is toch wel vindingrijk. Voorts via Ds. Blom f 75,— (van enige vrienden) en dan grotere en kleine giften, die allen dankbaar werden ontvangen. Een 6-tal nieuwe obonees mochten wij tevens weer noteren, eveneens daarvoor onze dank. Op verschillende girokaarten lazen wij bemoedigende woorden daarvoor onze dank. Daar het niet mogelijk is allen daarop te antwoorden willen wij volstaan met deze enkele woorden; wees ervan overtuigd dat wij daar zeer erkentelijk voor zijn. Een uitzondering willen wij hierbij maken, n.l. van een ab. uit Dr., die ons een hartelijke brief schreef, waarin hij nog gewaagde van de zegen ontvangen op de Ontmoetingsdag te Doornspijk. Gelukkig komt D.V. de 1ste Ontmoetingsdag in Sliedrecht weer in zicht. Velen met ons zien daar weer belangstellend naar uit. Onze hoofdredacteur heeft daar in het 1ste nummer al over geschreven. Breng de Heere ons weer in zijn gunst te saam.

Admin. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn. Giro 70 43 50.

v. d. L. N.B. Wie kan mij helpen aan de juiste adressen van: Joh. Hesselink, Kampweg 80a, Doorn; A. Hoogenboom, Vierambachtstraat 87, Rotterdam; C. de Graaf, Zuidwenk 15, Spakenburg; A. Meester, Sav. Lohmanstraat 19, Spakenburg en H. Heier, Burgwal 28, Bunschoten of Spakenburg. Ons blad kwam retour met de mededeling van de P.T.T. vertrokken. Bij voorbaat mijn dank.

v. d. L.

leven. In dat Gods rijk is plaats voor allen, die het van genade alleen moeten hebben en van genade alleen willen leven. Nu wil de Heere, Die oproept tot dit leven, uit genade ook het hart daartoe bewerken. Hij schenkt, wat Hij vraagt. Wat Hij eist. Hij bekeert van de zonde. Hij bekeert van de eigengerechtigheid. Hij maakt mensen tot armen van geest. Tot smekelingen. Tot bedelaars. En Hij zal hun weldoen. Hij laat hen leven als burgers van Zijn rijk. In hun leven maakt Hij waar, wat geschreven staat in Psalm 23. En straks zullen ze staan op de nieuwe aarde. Met een onvergankelijk, heerlijk, krachtig, Geestelijk lichaam. Een lichaam beheerst door de Heilige Geest. Dan zal de Heere alles in allen zijn. Alles in het leven van een tollenaar en zondaar. In het leven van een mens, die hier op aarde ging en bleef bidden tot het einde van het leven toe: „O, God, wees mij de zondaar genadig”.

M. C. Tanis

Besprekingen van de Heilige Oorlog

58

Maar toen de vijanden de man met zijn kruken aan zagen komen, werden zij nog te meer verslagen. Wat geest zo dachten zij, regeert de lieden van Mensziel, dat zij tegen ons op kruken willen vechten?

Inderdaad, daar zit een geheim in en dat kan de vijand hoe slim en sluw hij ook is, niet bevrozen. Want zijn naam Ervaring geeft beleving te kennen. De eerste verlossing van Mensziel waardoor de stad gesteld werd onder de heerschappij van Immanuel was door deze man beleefd, aan de vergetelheid ontrukkt. Het zijn zaken die 't

innerlijke leven raken. Zaken waardoor het hart aan de Heere en Zijn dienst is verbonden.

Door de zorg des Heeren over hem is deze man aan de verwondingen die Diabolus hem bij de laatste ontmoeting met een helse bedoeling had toegebracht, niet bezweken.

Trouwens, dat kon ook niet, want de wonderlijke en heerlijke ervaring van Gods reddende liefde in Christus is onsterfelijk. Die ervaring blijft leven en houdt niet op te spreken van de Heere en Zijn grote daden. Dat kan de vijand met zijn listen en lagen niet dood krijgen, daar zorgt de Heere voor.

Maar dat wil niet zeggen dat kapitein Ervaring het met zijn ervaring kan stellen, alsof hij de vijand daarmee op de vlucht zou kunnen drijven. Wel dat hij vanwege de verwondingen hem toegebracht, zich met des te meer vaardigheid en liefde tot Immanuël begeert te wreken. Naar de begeerte van zijn hart zou hij die helse doodsvijanden wel tot de laatste man toe willen verslaan.

Mozes nam wijze en verstandige mannen met ervaring om de strijd te strijden tegen de vijanden die het ingaan in het beloofde land zochten te verhinderen. Het deed niet ter zake al ging kapitein Ervaring op krukken, hij wist het strijdende volk de nodige aanwijzingen te verstrekken en moed in te spreken.

Diabolus merkte al ras dat de kapiteins uitgekomen waren en dat zij kloekmoedig zijn volk omsingelden. Waarom hij dan ook vreesde dat hij voor het tegenwoordige niets te wachten had dan slagen en de houwten van hun tweesnijdend zwaard. Zodat hij al sidderende voor de ondergang die hem aangrijsde had te strijden. Want van een onvoorwaardelijke overgave is bij het leger van Diabolus geen sprake, daar voor dit rampzalig geslacht geen genade is.

Het leger van Vorst Immanuël streed met de heilige denkkraft en wilskraft van het geloof door de dierbare werkingen van de Heilige Geest. Het ging dan ook om de allerheerlijkste zaak, om de komst van Vorst Immanuël in de stad. Daar waar Hij Zijn voetstap zet druip het al van vet, doet Hij het al ten zegen dijen.

Toen commandeerde de heer Secretaris dat de slingers van het kasteel ter hand genomen zouden worden. Zijn volk kon op een naar mikken met de stenen en dreef de Diabolisten op de vlucht.

Door strijdbare helden werd het vluchtende leger achtervolgd, opdat het des te verder van Mensziel verdreven zou worden tot vreugde van Vorst Immanuël en tot veiligheid van de stad. Dwars door al het krijgsrumoer heen werd de blijde mare vernomen dat Vorst Immanuël in aantocht was. En dat vervulde aller hart met steeds meer moed en dapperheid. Het geruis van Zijn voetstappen werd vanuit de verte al gehoord. Na deze slag kwamen alle dingen weder in orde. De kapiteins en oudsten van Mensziel kwamen gezamenlijk Immanuël verwelkomen. Met al de blijken en bewijzen van liefde die gegeven konden worden, werd Immanuël begroet, daar Hij weder tot Zijn stad en tot Zijn volk gekomen was.

Vriendelijk lachte Hij Zijn volk toe en zeide: „Vrede zij u.” En zo was ineens alles anders door Zijn komst. Hij kwam met de liefde van Zijn Vader en de vertroosting van Zijn Geest tot de stad.

Daarop werden al de poorten opengezet, want al de genegenheden van het hart strekten zich naar Hem uit. Ook de poorten van het kasteel en de oudsten hadden zich daar geplaatst om Hem hartelijk te begroeten.

Toen Hij nu de poorten naderde, zeide Hij: „Heft uw hoofden op, gij poorten en verheft u gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga.” En anderen zeiden: „Wie is de Koning der ere?” en antwoordden zichzelf: „De Heere, sterk en geweldig, de Heere geweldig in de strijd. Heft uw hoofden op gij poorten, ja verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga.” Die van Mensziel gaven ook opdracht, dat Zijne Majesteit de ganse weg langs, van de poort tot het kasteel met gezang verwelkomd zou worden door degenen die in de stad 't meest in de muziek ervaren waren. Maar bij het rijden van Immanuël in de stad tot Hij kwam aan de poorten van het kasteel, zonden de oudsten en de andere inwoners van de stad elkander antwoorden met gezangen en geklank der trompetten, zeggende: „Zij hebben Uw gangen gezien, o God, de gangen mijns Gods, mijns Konings in het heiligmom. De

zangers gingen voor, de speellieden achter, in het midden de trommelende maagden.”

Daarna kwam het volk zo, geringen als aanzienlijken van de stad Mensziel tot Immanuël in 't kasteel. En daar rees een groot geschrei, geweest en rouwklage op, want nu gedachten zij aan hun zonden en menigvuldige overtredingen, waarmede zij Immanuël de stad hadden uitgedreven.

Toen ze Hem zagen bogen zij zich zevenmaal ter aarde en weenden met een groot geweën. Waarop zij tot Hem naderden en verzochten de Vorst vergeving en baden Hem dat Hij toch zou wederkomen gelijk als van ouds om Zijn liefde tot Mensziel te bevestigen.

Tot verwondering van de stad kwam Immanuël Zijn mond te openen en Hij zeide: „Weent niet, maar gaat uws weegs, eet het vette en drinkt het zoete en zendt delen aan uw broederen. Want de blijdschap des Heeren is uw sterkte. Ik ben tot Mensziel wedergekeerd in ontferming en Mijn naam zal daardoor verhoogd en verheerlijkt worden.”

In deze vreugde werden de ingezetenen door Hem gekust en gedrukt aan Zijn hart. Groot was de blijdschap van de stad. Immanuël heeft haar lief als geschenk van de Vader en als een werk van de Heilige Geest. En zo is Zijn blijdschap de sterkte van het hart.

Nijkerk.

R. Kok.

Naar de katechisatie

DE WET DES HEEREN

Vijfde gebod (3)

Zeer voornaam en verantwoordelijk is de taak van de ouders ten opzichte van de opvoeding van hun kinderen, waarbij de school ook zulk een belangrijk deel van die opvoeding te werken heeft door haar onderwijs. Het „leer de jongen de eerste beginselen naar de eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken” volgens Spr. 22:6, is van zulk een gewichtvolle betekenis en waarde. Wie dit op het hart gebonden is, zal moeten belijden met zulk een tekort en schuld uit te komen. Dat bringe tot gebed en smeking voor de Heere om Zijn wijsheid en genade te ontvangen. Dit vooral ook bij het bestraffen en straffen van onze kinderen. Wat wordt in het algemeen in deze tijd toch zoveel door de ouders toegegeven, wat naar Gods Woord beslist niet mag, bijvoorbeeld ten opzichte van de wereldgelijkvormigheid, in gezin en kerk. Van zulk een hoog belang is dat de ouders één zullen zijn in de vaste grondslagen van de waarheid Gods zoals o.m. de verloren en verdorven staat van de mens, de noodzakelijkheid van wedergeboorte en bekering, de behoudenis alleen door de volkomen gerechtigheid van Christus, de verzoening door voldoening aan al Gods geschonden deugden, in de weg des geloofs gekend en ervaren, een wandel, in de vreze des Heeren.

De vader blijve „hoofd” van het gezin en de moeder wete haar plaats en haar taak, niet slaafs, maar dienend om samen het welzijn van het gezin te zoeken. Wanneer de ouders maar iedere avond weg gaan, ach, wat komt er van zulk een gezin terecht? En wanneer de vrouw naar de moderne levensbeschouwing gelijke rechten als de man wil hebben en dat wil laten uitkomen in haar levensstijl zoals o.a. haar kleding, hoe kan dan de rechte christelijke sfeer er zijn? En als we daarbij denken aan gezinnen, waar de televisie als onmisbaar wordt beschouwd om met z'n tijd mee te kunnen gaan, waar blijft dan de gezegende invloed, die er uit kan gaan van een opvoeding en voorgaan in de „goede leer”? Ik weet wel, dat we niet klaar zijn met 't: dat mag niet en dat is zonde enz. We moeten onze kinderen ook op eenvoudige wijze trachten duidelijk te maken waarom dit of dat niet mag, ook Zondags niet. Zitten de ouders daar zelf mee om 't duidelijk te verklaren, wel, dan vrage men b.v. daarover aan de schrijver in ons blad, Ds. van der Ent, die zijn artikelen voor de jeugd op zo smoutige, maar vooral gedegen wijze ten beste geeft. Zulks lijkt ons geschikte stof te zijn voor de behandeling van zijn onderwerpen. Mogen we belanghebbenden even deze tip geven?

Veel zou er ten opzichte van de houding der ouders tegenover hun kinderen nog te zeggen zijn, maar dan zou het mogelijk wat al te breedvoerig worden. Daarom nu iets over de houding

van de kinderen tegenover hun ouders betreffende het vijfde gebod, o.a. over de verklaring van onze Heidelberger in Zondag 39 „en mij hunner goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe.”

Helaas is het begrip „gehoorzaamheid” in onze tijd een ouderwets idee geworden. Kinderen durven rustig tegen hun ouders te zeggen: dat zal ik zelf wel uitmaken, wat ik doen zal. De oude Rehabeam's geest openbaart zich bij velen: niet meer luisteren naar de raad van de „ouderen”, maar naar die van de jongeren, want de ouders zijn veelal voor de kinderen te ouderwets, zij gaan niet met hun tijd mee, alsof de beginselen van Gods Woord en Wet „tijdgebonden” zijn. Men wil, dat deze beginselen dienen AANGEPAST te worden aan de moderne opvattingen en theorieën, vanzelf dus naar de smaak van de mens. En dat is voor velen zelfs nog „christelijk gereformeerd” ook. We hoorden vertellen, dat uit één van onze gemeenten de predikant tegen de katechisanten moet gezegd hebben: we laten de katechisatie wat vroeger uitgaan, want...

Ajax komt voor de televisie. Wanneer dit zo gezegd is, dan wrijf je de ogen uit. Hoe kan zulks bestaan?

De moderne opvatting ik ook, dat onze jeugd meer „medezeggenschap” moet hebben, op maatschappelijk, politiek en zelfs kerkelijk gebied. Wat vooral de eerste terreinen betreft, zijn de „studenten-opstanden” daarvan wel een duidelijk bewijs. Maar ook dringt al meer de gewoonte door, zelfs in onze afgescheiden kerken, dat de jeugd betrokken wordt bij de handelingen in onze erediensten, vooral op de feestdagen van het kerkelijk jaar. Men wil nog niet direct spreken van „jeugddiensten”, maar in wezen lijkt 't er toch al veel op.

Wil dit zeggen, dat onze jeugd er dan helemaal niet bij behoort? Volstrekt niet! Zeer zeker is het noodzakelijk, dat in de prediking onze jeugdigen worden aangesproken, bewogen - vermanend, nodigend. Vader Hellenbroek zegt 't in zijn vraagboekje in de les over het „Genadeverbond” zo treffend: God nadert eerst tot hem (de zondaar) als Hij de zondaar vriendelijk nodigt en bidt, waarbij gewezen wordt naar II Kor. 5:20: „Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade: wij bidden van Christus' wege, laat u met God verzoenen.”

„Met behoorlijke gehoorzaamheid”.

Hiermee werd bedoeld, dat onze kinderen hun ouders en wij hen die over ons gesteld zijn, alleen dan gehoorzaamheid verschuldigd zijn, wanneer niet iets gevraagd wordt, wat tegen Gods wil en Woord is. Dan hebben we Gode meer gehoorzaam te zijn dan de mensen.

Onze kinderen hebben ook naar de verklaring van onze Heidelberger „alle eer, liefde en trouw” te bewijzen aan de ouders en aan hen, die over hen gesteld zijn.

Salomo deed zijn moeder zitten aan zijn rechterhand. Iemand, die onze meerdere is, laten wij b.v. lopen aan onze rechterhand.

Het strijdt ook tegen „alle eer en liefde bewijzen”, wanneer kinderen over hun ouders spreken als hun „ouwelui”. Naar de moderne opvattingen is zulk een opmerking al te kinderachtig en onzin.

Ook „alle trouw bewijzen” verdient onze aandacht.

De Katechismus spreekt over „en ook met hunne zwakheid en gebreken geduld hebbe”.

Inderdaad hebben onze ouders ook hun zwakheden en gebreken. Daarmede moeten hun kinderen rekening houden. Er zijn dingen, waarbij de ouders het verkeerd zien of ongelijk hebben. Dan mag een kind met alle liefde hen hierop wijzen, maar wanneer die ouders toch menen gelijk te hebben, dan dienen de kinderen te zwijgen en zich te onderwerpen, mits het niet gaat over dingen, die tegen Gods Woord zijn.

Ook wanneer kinderen zelf een oudere leeftijd hebben bereikt, hebben zij hun ouders te blijven eren en hen trouw te blijven zijn. Het gebeurt immers helaas, dat ouders, die een hogere leeftijd hebben, vaak niet geteld worden, of veronachtzaamd worden. Het „met hunne zwakheid en gebreken geduld hebben” laat nog wel vaak te wensen over.

Zo zouden er wel meer dingen te noemen zijn, maar we willen hierbij het laten en in een volgende les bezien hoe onze houding moet zijn tegenover de overheid en haar gezag.

Wie zijn EIGEN zwakheden en gebreken, ja, zijn zonde leert zien bij Geesteslicht, zal met de

dichter van psalm 25 van harte belijden:
„Sla de zonden nimmer ga,
die mijn jonkheid heeft bedreven;
Denk aan mij toch in gena,
om Uw goedheid d'eer te geven”.

E.

v. L.

Genesis 2 en 3

23

Prof. Oosterhoff besluit zijn boek met de paragraaf over Assen 1926. Daarmee was hij ook begonnen.

Eerst wijst hij er op, dat aan de kwestie-Geelkerken in 1926 de zaak-Netelenbos in 1920 was voorafgegaan. „Ds. J. B. Netelenbos, toen gereformeerd predikant in Middelburg, nam inzake de organische inspiratie het standpunt in, dat God de schrijvers van de Heilige Schrift in hun gedachtengang geleid had bij de teboekstelling van zijn Woord, maar dan zó, dat daardoor de menselijke faktor niet werd uitgesloten en daarom rekening moet gehouden worden met het menselijk onvolkomene in de Schrift. Er moet onderscheiden worden in de Heilige Schrift tussen haar wezen en haar uitwendige gestalte, tussen de waarheid, die God heeft geopenbaard en de beelden en vormen, waarin de bijbelschrijvers die waarheid uitdrukken. Die beelden heeft God niet ingegeven. Wat Gen. 2 en 3 betreft betekent dat, dat Netelenbos vast hield aan de feiten, dat er een val geweest is door verleiding en dat de zonde uit de duivelenwereld in de mensheid is gekomen, maar dat dit wordt meegedeeld in oosterse inkleding, d.i. in mythische vorm. En deze vorm moet wel beschouwd worden als door God gewild en staande onder zijn providentiële leiding, maar niet gerekend worden tot het geïnspireerde, zodat deze vorm feilbaar is.” Zo schrijft prof. Oosterhoff. En even verder:

„Ook wanneer de feiten in een bijzondere vorm worden meegedeeld, is er toch tussen feit en vorm een zodanige eenheid dat het een van het ander niet kan worden losgemaakt en niet alleen de mededeling van de feiten, maar ook de vorm waarin dit geschiedt als door God gewild en ingegeven moet worden beschouwd. Netelenbos wilde scheiden van wat God zelf heeft samengevoegd. Bovendien leidde het standpunt van Netelenbos tot een gevaarlijk subjektivisme. Van een onderscheiding tussen inhoud en vorm, feit en inkleding wilde dan ook dr. J. G. Geelkerken terecht niets weten. Beide zijn door God geïnspireerd, maar dit neemt niet weg dat er vragen zijn omtrent de wijze waarop de feiten in Gen. 2 en 3 worden meegedeeld en hoe allerlei bijzonderheden, die deze hoofdstukken ons berichten, moeten worden uitgelegd.”

Verder zegt prof. Oosterhoff: „De feiten en het historisch karakter van Genesis 3 stonden voor Geelkerken vast. Alleen over de wijze waarop een en ander verstaan moet worden kan verschil van mening bestaan.”

„Geelkerken kan onmogelijk die Schriftopvatting onder de Gereformeerden aanvaarden, die alles letterlijk neemt en daaruit rationalistisch en scholastisch van alles afleidt.”

Prof. Oosterhoff meent, dat het zwakke punt bij Geelkerken is dat hij niet zelf een exegese van Gen. 1-3 gegeven heeft en de juistheid van zijn standpunt en de onhoudbaarheid van een letterlijk verstaan van deze hoofdstukken vanuit de Schrift zelf heeft aangetoond. „Hij wil ruimte laten voor een andere dan de traditionele exegese van de bewuste hoofdstukken” „Het gevaar dat de synode vreesde door het standpunt van Geelkerken was juist, dat zijn exegese tot „willekeur” leiden zou. De gereformeerde synode wilde allerminst de vrijheid van exegese aan banden leggen, maar zij zag niet in dat de Schrift zelf aanleiding geeft tot een andere dan een letterlijke verklaring van Gen. 1-3, waarom ze tegenover Geelkerken staande hield, dat niet slechts een kwestie van exegese, maar aantasting van het gezag der Schrift aan de orde was. En daartegen had Geelkerken niet voldoende verweer.”

Hier is de geleerde schrijver weer bij zijn eigen standpunt terecht gekomen.

Hij bespreekt verder de gang van zaken op de synode te Assen en zegt dan: „Dat wij in Gen. 1-3 met een bijzondere wijze van geschiedbeschrijving zouden kunnen hebben te doen, omdat ook sprake is van een andere dan gewone ge-

schiedenis en dat wat gebeurd is in het paradijs op profetische wijze kan zijn verhaald, wordt door de synode niet serieus genomen. Zonder meer wordt dit in strijd geacht met het art. 4 en 5 der Ned. Gel. Bel. beleden gezag der Heilige Schrift.”

Verder schrijft prof. Oosterhoff: „Voor Geelkerken lagen de vragen rondom Gen. 2 en 3 in het vlak van de exegese. Voor de synode in het vlak van Gods Woord. Ze heeft de letterlijke interpretatie van Gen. 2 en 3 zozeer met het goddelijk gezag van de H. Schrift op één lijn gezet, dat een andere interpretatie van meetaf als een aantasting van het Schriftgezag wel beschouwd moest worden.

De synode meende, dat men aan het goddelijk gezag van Gen. 2 en 3 niet kan vasthouden en dat men de grenzen van de schriftgebonden exegese overschrijdt, wanneer men de vier „bijzonderheden” in Gen. 2 en 3 (de boom der kennis des goeds en des kwaads, de boom des levens en de slang en zijn spreken) niet letterlijk opvat en niet voor zintuigelijk waarneembaar houdt. Maar daarin kon wel eens een typisch intellectualistische trek naar voren komen. Want de klaarlijkheid van de letterlijke en exakt-historische opvatting van Gen. 2 en 3, als de enige juiste en alleen met het gezag der H. Schrift in overeenstemming, treedt uit de hoofdstukken niet zo evident naar voren als de synode suggereert.”

„Met Geelkerken” — aldus de schrijver — „vermag ik ook niet in te zien waarom in Gen. 1-3 wel het inblazen van de adem van God in de neusgaten van de mens en de mededeling omtrent de „rokken van vellen” in Gen. 3:21 niet letterlijk, maar de zgn. vier „bijzonderheden” wel letterlijk behoren genomen te worden. De synode maakt dat ook nergens duidelijk. De scheiding tussen wat wel en niet letterlijk moet genomen worden, tussen wat werkelijkheid en symbool is, is typisch westers-intellectualistisch. Daarop waren de vragen van de synode aan Geelkerken gericht: wat is werkelijkheid en wat is symbool? Het is alles werkelijkheid wat ons in de hoofdstukken gegeven wordt, maar de werkelijkheid wordt op bijzondere wijze weergegeven.”

Prof. Oosterhoff haalt nog een uitspraak van Trimp aan: „Deze betrouwbaarheid van het spreken van de Heilige Schrift is het enige „axioma” van Assen, hét Schrift-beginsel ter Schriftverklaring. Dat wil dus tegelijk ook zeggen, dat elk, die op gronden, aan de Heilige Schrift zelf ontleend, in staat is de „klaarlijkheid” van de letterlijke uitleg van de vier zgn. „bijzonderheden” uit Genesis 2 en 3 te bestrijden, legitiem-gereformeerde arbeid verricht en in zijn argumentatie aangehoord zal dienen te worden. Dat ligt voor ons volstrekt in de lijn van Assen!” En dan besluit zijn boek met: „En in die lijn heb ik bedoeld dit boek te schrijven.”

We hebben getracht in deze artikelen een inzicht te geven in de gedachtengang van de schrijver en zo hier en daar onze opmerkingen gemaakt. Het aantal artikelen is groter geworden dan we gedacht hadden. De zaak is het naar onze meen aan de orde. We hebben niet alles naar voren gebracht. Dat was ook niet nodig. We hebben getracht te laten zien wat in verschillende opzichten de eigen mening van prof. Oosterhoff is. Dat het boek van de geleerde schrijver ons niet bevredigt behoeven we niet te zeggen. We vragen met zorg af wat hieruit nog voort zal

We mogen wel bidden: En dat Uw Geest mij, ons, ware wijsheid leer”.

B.

Ontmoetingsdag

TE SLIEDRECHT - CENTRUM

D.V. zaterdag 20 april aanstaande

We herinneren nog even aan deze dag:

MORGENSAMENKOMST, aanvang half 11:

Opening: Ds. G. Blom;

Spreker: Ds. D. Slagboom;

Sluiting: Ds. R. Kok.

Pauze.

MIDDAGSAMENKOMST, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. P. van Zonneveld;

Spreker: Ds. H. C. van der Ent;

Spreker: Ds. M. C. Tanis.

De onderwerpen kunnen we nog niet vermelden, omdat de sprekers daaromtrent nog geen mede-

deling hebben verstrekt. Dus nog even geduld. Ook de toegezegde gegevens omtrent de reisgelegenheden kunnen we nog niet vermelden. Dat komt zo spoedig mogelijk.

We nemen aan, dat men al op vele plaatsen in de weer is om de nodige voorbereidingen te treffen. Laten allen de hand aan de ploeg slaan. De kerk van Sliedrecht-centrum is groot genoeg om ook bij een erg grote toeloop alle bezoekers te herbergen.

Overigens verwijzen we naar ons artikel in het vorige nummers.

B.

Woord en Daad, INDIA land van tranen

Deze beide opschriften staan met elkaar in verband. Dat willen we duidelijk maken.

Er is enige tijd geleden opgericht de stichting „reformatorische hulpactie Woord en Daad”. Het bestuur bestaat uit leden van verschillende kerkgemeenschappen. Er is een comité van aanbeveling gevormd, waarin ook leden van verschillende kerken zitting hebben, o.a. Ds. M. C. Tanis te Sliedrecht, ons allen welbekend.

Uit een persbericht nemen we het volgende over: „Naast hetgeen door de verschillende kerken zelf reeds op het gebied van nationale en internationale hulpverlening wordt gedaan, wil deze stichting een coördinerende functie vervullen bij zogenaamde gemeenschappelijke projecten. Bovendien wil deze stichting de christengelovigen in Nederland een adres bieden voor schriftuurlijke hulpverlening, dat wil zeggen in nauwe binding aan de normen van de Heilige Schrift. Bij de zich in dit verband veelal aandienende interkerkelijke hulpacties namelijk blijken onschriftuurlijk oecumenisme en linkse ideologieën in toenemende mate van invloed te zijn als gevolg van horizontalistische en humanistische uitgangspunten, hetgeen velen weerhoudt hun giften aan dergelijke organisaties toe te vertrouwen. Gaat deze nieuwe stichting in haar doelstelling uit van Galaten 6:10, als grondslag voor al haar werkzaamheden koos zij „de Heilige Schrift zoals die beleden wordt in de Drie Formulieren van Enigheid”.

Er verscheen ook een folder, die nadere gegevens verstrekt. Daarin wordt de nood getekend. Daarin wordt o.a. ook het doel omschreven: „Het doel der Stichting is het verlenen van hulp aan personen, groepen en volkeren, die in nood verkeren, ongeacht ras of kleur, overeenkomstig Galaten 6:10: Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs”. We lezen in de folder ook het volgende: „Hoezeer ook bewogen en begaan met de ontstellende materiële nood van miljoenen mensen in vele gebieden van de wereld en hoezeer ook getracht zal worden iets van die nood te lenigen, ook in hulpverleningswerk is het heil van de zielen van primaire betekenis. In verband hiermede zal hulpverlening dan ook bij voorkeur door middel van Schriftgetrouwe kerken ter plaatse worden geëffectueerd.”

Nu komen we tot het tweede gedeelte van het opschrift: „India land van tranen”. Dit is de titel van een boek, dat geschreven werd door Ds. H. J. Hegger. Deze is in India geweest en is met de nood in dat land geconfronteerd. Hij laat er ons in zijn boek iets van zien en neemt ons mee op zijn reis. Daardoor komen we zelf van dichtbij in aanraking met de nood van anderen. Het lezen van zo'n boek is beschamend. Het mag ons wel opwekken onze voorrechten beter te waarderen en ook onze roeping te betrachten ten opzichte van anderen.

De stichting „Reformatorische Hulpactie Woord en Daad” verzorgt de uitgave van dit boek, ten einde uit de verkoop-opbrengst middelen te verkrijgen ter leniging van nood in India. Door ieder verkocht exemplaar à f 9,50 (verhoogd met f 1,75 portokosten) komt een bedrag van f 6,- beschikbaar voor het gestelde doel.

We willen dit boek aanbevelen. Het kan besteld worden door overschrijving van bovengenoemd bedrag op giro 30.20.900 t.n.v. „Stichting Reformatorische Hulpactie Woord en Daad”, Postbus 115, Velp Gld.

B.

UIT DE PRAKTIJK

38.

Wat beleven we toch een droevige tijd, als je rondom ziet moet je wel zeggen „waar gaat het heen”; hetgeen vroeger niet kon en niet mocht is nu gemeengoed geworden. Ziet dat ook op Kerkelijk gebied; ik herinner mij, hoe hier vroeger in de afgescheiden Kerk predikanten gestaan hebben, die de Waarheid recht gepredikt hebben, toen werden er nog mensen bekeerd, en zaten er nog velen van Gods volk onder het gehoor, en als ik nu het oude Kerkgebouw daar zie staan, dan denk ik wel eens „hierin hebben onze vaders de Heere geloofd en geprezen, daar heeft de Heere door Zijn Geest ontdekkend, bekerend en zaligend gewerkt”, wat is er nu veel veranderd.

Zo sprak ongeveer 30 jaar geleden een oude man op huisbezoek. Wij hadden al reeds een persoonlijk gesprek gehad met deze oude man aangaande de eeuwige zaken, waaruit we konden opmerken de leidingen Gods in zijn leven, en daarop terugziende, werd bovenstaande klacht geuit. Wij hebben daarop geantwoord, dat wij door overlevering niet geheel onkundig waren van deze dingen, aangezien mijn overgrootvader vele jaren in die Kerk gediend heeft als ouderling onder die predikanten, die met ere werden genoemd, en die deze oude man in zijn jeugd heeft gekend, en bij wien hij ter Catechisatie heeft gegaan. Hij verhaalde, hoe voorzichtig deze mensen handelden met zielen waarvan gezegd werd „hij of zij is tot verandering gekomen”. Hij vertelde van een vrouw, die ook wij in onze jeugd gekend hebben. Onder de dienst van één dier predikanten werd zij overtuigd van haar verloren staat, en toen de Heere haar verder bearbeide, kreeg zij te zien dat er ook voor haar nog een mogelijkheid was om zalig te worden, en mocht zij als van verre zien, waarin de zalig-

heid gelegen was. Zij ging dit zeer verblijd mededelen aan de Kerkeraad. En hoe is dan een mens in zulke omstandigheden. Vol vuur, en er is geen krimp. De ouderlingen luisterden met aandacht; niemand sprak haar tegen; wel werden enkele eenvoudige vragen gesteld; men hoorde en gevoelde een werk des Heeren in deze vrouw. Bij het afscheid nemen zeide één der ouderlingen „geniet maar het goede ten dage des voorspoeds”, en verder sprak hij niet.

Na het vertrek van deze vrouw, spraken de broeders over hetgeen deze vrouw verteld had; zij waren verblijd met de blijden. Een mens is schoon met heengeen hij heeft, niet met hetgeen hij niet heeft. Ingenomen met hetgeen vernomen was, spraken zij voorzichtig „laat dit maar eens overzomeren en overwinteren.”

Maar de vrouw was niet erg voldaan vertrokken; volgens haar woorden, had zij verwacht dat de ouderlingen een grotere ingenomenheid zouden betoond hebben, met hetgeen door haar was verteld; maar na enige tijd, nadat de Heere haar verder onderwezen had, en zij meer inzicht verkregen in de leidingen Gods met haar, zeide zij „wat waren dat wijze mannen, wat waren die voorzichtig”, want wat lag ik er toen voor open, om met die weldaad groot te worden, maar nu hield de Heere mij kort, en schonk mij een aanklevend leven; ik dacht dat ik alles bezat, maar de levendigheid ging wijken, en ik kreeg te doen met mijn verdorven bestaan, en werd soms bang, dat ik zaken besproken had, die mij niet geschonken waren. Kijk, toen ik zoeven zei, wat beleven wij een donkere tijd, dacht ik aan ontmoetingen met mensen, die hoog opgaven van hun geestelijk leven, en door mensen op een hoogte schijnen gesteld te zijn; men zegt wel eens „die omhoog gevaren zijn met hoog water”. Ik begrijp uw bedoeling, vriend, men hoort soms toestanden vertellen, waarvan je zeggen moet

„waar blijft de zonde en schuld”, men spreekt zo gemakkelijk over de Heere Jezus, alsof Hij zo maar te grijpen is; het ware volk des Heeren heeft het geleerd, dat zij bij God in de schuld staan en dat om eigen schuld, en dat het een eeuwig wonder is dat er Eén is geordineerd om de zonde en schuld voor Zijn volk te dragen, dat Hij het Geschenk is uit het welbehagen Gods. Het heeft de Heere behaagd Zijn volk ordelijk te onderwijzen, en het is de praktijk, dat dat volk door de Heere van stuk tot stuk geleid wordt. Daarin worden zij in zichzelf niet rijker, maar wel armer, ja het is ook in het persoonlijk leven Waarheid, wat de Heere in Zijn Woord heeft gezegd: maar Ik zal in het midden van U doen overblijven een ellendig en arm volk, die zullen op Mijn Naam betrouwen. Wij hebben wel mensen ontmoet, die ons vertelden, nadat de Heere een werk in hun harten begonnen was, zij naar mensen zijn gegaan, die hun voorspraken dat zij nu alles bezaten, en zij geloofden dat nog ook, maar de Heere liet Zijn werk niet vastussen een lange tijd er dor en dodig daarheen ren, dat is later wel gebleken; zij kregen te zien hoe zij door mensen bepraat waren, maar onderleefden, totdat de Heere hen weer bezocht, en zij hierover in de schuld voor God kwamen.

De Heere wil in Zijn goedheid wel mensen gebruiken als middelen, om een hand en een voet te zijn voor de naasten, maar er zijn mensen, die Zich aan zulke zielen opdringen, en graag een Naomi voor Ruth, en een Jonathan voor David willen zijn; maar zal dat mogen gebeuren, van God vandaan, dan wordt er een band gelegd waar beiden kennis van dragen.

Juist man, daarom is het zo'n groot verschil, als de Heere werkt, met wie men in aanraking komt onder de mensen; want de bekering is wel eens op te merken.

J. van Heteren

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)

1934 13 FEBRUARI 1974

Zo de Heere wil en wij leven, hopen wij op 13 februari a.s. 40 jaar getrouwd te zijn.

Ps. 65 : 6a ber.

J. van Heteren
R. van Heteren-Huyzer

SLIEDRECHT, 30 januari 1974

Kerkbuurt 74

Gelegenheid tot feliciteren op D.V. dinsdag-avond 5 februari van acht uur tot half tien in gebouw „Obadja”, Schepenstraat Ridderkerk.

De Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op Reformatische grondslag te Gorinchem

hoopt D.V. in augustus te starten met een school voor M.A.V.O.

In verband hiermede roept het bestuur sollicitanten op voor de functie van

Direkteur

Gegadigden dienen van beslist reformatische beginselen te zijn.

Indiensttreding per 1 - 8 - 1974.

Inlichtingen bij en sollicitaties aan de secretaris der vereniging A. M. Weststrate, Kon. Emmastraat 4 te Gorinchem, telefoon 01830 - 22057.

Is Afvallen

een probleem voor U?
Bij velen is dit probleem al opgelost door het gebruik van onze beslist onschadelijke

VERMAGERINGS-KRUIDEN

Kuur voor een maand f 8,50
(verzendskosten inbegrepen)

Droglsterij

SIKKING

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609

Voor bijbels, boeken en muziek

Is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

PLAATST

UW

FAMILIERICHTEN

IN

„BEWAAR HET PAND”

AANMELDING LEERLINGEN

Reformatische Scholengemeenschap

„GUIDO DE BRÈS, voor atheneum, Havo en Mavo.

Overijsselsestraat 49 - ROTTERDAM - Tel. 010 - 326608

AANMELDING VAN LEERLINGEN

VOOR HET CURSUSJAAR 1974 - 1975 IS MOGELIJK VOOR

- de brugklas atheneum, havo, mavo;
- de 4e klas havo - voor leerlingen met mavo - diploma;
- de 5e klas atheneum - voor leerlingen met havo - diploma.

Alle brugklassen zullen gehuisvest worden in de Haastrechtsestraat, tegenover N.S.-station Rotterdam-Lombardijen.

Een folder met gegevens betreffende de school is verkrijgbaar bij het hoofd van de basisschool of aan de school.

Voorlopige aanmelding vóór 15 maart, schriftelijk of via het hoofd van de basisschool bij de conrector brugklassen, de heer B. Stolk, aan het schooladres Overijsselsestraat 49.